

Sygn. akt IV KK 527/20

POSTANOWIENIE

Dnia 12 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Koziół

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 12 stycznia 2021 r.,

sprawy z wniosku **R. K.**

o odszkodowanie i zadośćuczynienie.

z powodu kasacji wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 17 czerwca 2020 r., sygn. akt II AKa (...)

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w N.

z dnia 7 listopada 2019 r., sygn. akt II Ko (...)

**oddala kasację jako oczywiście bezzasadną, a kosztami
sądowymi postępowania kasacyjnego obciąża wnioskodawcę R.
K.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w N. wyrokiem z dnia 7 listopada 2019 r., sygn. akt II Ko (...), oddalił wniosek R. K. o odszkodowanie i zadośćuczynienie oraz koszty symbolicznego upamiętnienia – za pozbawienie życia T. D. w dniu 21 października 1948 r.

Po rozpoznaniu apelacji pełnomocnika wnioskodawcy, Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 17 czerwca 2020 r., sygn. akt II AKa (...), utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Od tego wyroku kasację złożył pełnomocnik wnioskodawcy zarzucając w niej rażące naruszenie prawa mogące mieć istotny wpływ na treść wyroku, tj. prawa procesowego: art. 457 § 3 k.p.k., art. 440 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k., art. 433 § 2 k.p.k., art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 427 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k., a w konsekwencji prawa

materialnego – art. 8 ust. 5 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, a także art. 8 ust. 1 w zw. z art. 11 ust. 1 w zw. z art. 11 ust. 2 oraz art. 9 w zw. z art. 11 ust. 1 w zw. z art. 11 ust. 2 tej ustawy. Podnosząc te zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy właściwemu sądowi do ponownego rozpoznania.

Prokurator Prokuratury Regionalnej w K. w pisemnej odpowiedzi na tę kasację wniósł o oddalenie kasacji jako bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje pogląd, że dopuszczalna jest kasacja strony od wyroku sądu odwoławczego którym orzeczono w przedmiocie odszkodowania i zadośćuczynienia na podstawie ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego. To oznacza, iż złożony przez pełnomocnika strony w takiej sprawie nadzwyczajny środek zaskarżenia może być wniesiony od orzeczenia sądu odwoławczego tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia. W kasacji należy podać, na czym polega zarzucane uchybienie (por. art. 526 § 1 k.p.k.). Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów, a w zakresie szerszym tylko w wypadkach określonych w art. 435 k.p.k., art. 439 k.p.k. i art. 455 k.p.k. Podkreślenia wymaga, że kasacja, która jest przecież nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, uzupełniającym system kontroli orzeczeń sądów, służy jedynie do „wychwycenia” rażących naruszeń przepisów prawa procesowego oraz przepisów prawa materialnego, nie zaś przeprowadzenia od nowa przez Sąd Najwyższy „własnej” oceny dowodów zgromadzonych w sprawie. Powtarzanie zatem w kasacji tych samych argumentów co w złożonym wcześniej przez stronę zwykłym środkiem odwoławczym (apelacji), stanowi, co do zasady, jaskrawe naruszenie przepisu art. 519 k.p.k., z którego przecież jasno wynika, iż kasacja przysługuje stronie od prawomocnego orzeczenia sądu odwoławczego kończącego postępowanie, nie zaś od orzeczenia sądu pierwszej instancji.

Odnosząc się, z zarysowanej wyżej perspektywy instancji kasacyjnej, do zarzutów sformułowanych w kasacji pełnomocnika wnioskodawcy to:

- ewentualna obraza przepisu art. 457 § 3 k.p.k. nigdy nie może wpłynąć na treść wyroku sądu odwoławczego, a to z tego względu, iż pisemne uzasadnienie wyroku jest sporządzane już po wydaniu wyroku;
- w realiach sprawy nie można zasadnie wywodzić, że Sąd Apelacyjny w (...) rażąco naruszył przepis art. 440 k.p.k., poprzez utrzymanie w mocy, zaskarżonego apelacją, wyroku Sądu Okręgowego w N. z dnia 7 listopada 2019 r., sygn. akt II Ko (...), albowiem okoliczności wskazywane przez pełnomocnika wnioskodawcy nie pozwalają na przyjęcie, niemożności utrzymania w mocy zaskarżonego apelacją wyroku;
- w postępowaniu odszkodowawczym nie występuje już oskarżony, któremu zarzuca się popełnienie czynu zabronionego i który broni się przed stawianym mu zarzutem, a tylko osoba która kiedyś była oskarżona (lub jej następcy prawni), zatem nie ma w tym postępowaniu zastosowania instytucja z art. 5 § 2 k.p.k.;
- z pisemnego uzasadnienia wymienionego wyżej wyroku Sądu Okręgowego w N., jasno wynika, że rozstrzygając w sprawie ten Sąd miał też w polu widzenia depozycje S. L., a Sąd Apelacyjny w (...), co również wynika z pisemnego uzasadnienia jego wyroku, odniósł się w stopniu dostatecznym do zarzutów z apelacji pełnomocnika wnioskodawcy (por. s. 5 – 8 pisemnego uzasadnienia), co pozwala na stwierdzenie, iż zwykły środek odwoławczy został rozpoznany bez naruszenia przepisu art. 433 § 2 k.p.k.;
- zarzuty kasacyjne obraży przepisów : art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 427 § 3 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k., to realiach przedmiotowej sprawy domaganie się przez pełnomocnika wnioskodawcy tego, aby Sąd Najwyższy dokonał w postępowaniu kasacyjnym, oceny dowodów zgromadzonych w tej sprawie (por. też wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii historycznej dr D. G., która została sporządzona dnia 24 sierpnia 2020 r. – czyli już po wydaniu zaskarżonego kasacją wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)), a to przecież nie jest dopuszczalne w tym nadzwyczajnym postępowaniu;
- również oczywiście bezzasadne są podniesione w kasacji zarzuty obraży przepisów prawa materialnego, gdyż do obraży przepisów prawa materialnego

może dojść tylko wtedy gdy nie są kwestionowane ustalenia faktyczne, a przecież w przedmiotowej sprawie pełnomocnik wnioskodawcy kwestionuje ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy w N. i zaakceptowane, po dokonaniu kontroli apelacyjnej, przez Sąd Apelacyjny w (...).

Kierując się przedstawionymi motywami Sąd Najwyższy, na mocy art. 535 § 3 k.p.k., orzekł jak w postanowieniu